



14.02.2024

Asia/9

§ 38

Valtuutettu Minja Koskelan aloite tekstiilipantin pilotoinnista kierrättämisen tehostamiseksi

HEL 2023-008688 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta siihen, että tekstiilijätteen keräyspisteitä lisätään yhteistyössä HSY:n kanssa. (Titta Hiltunen)

Käsittely

Valtuutettu Titta Hiltunen ehdotti valtuutettu Minja Koskelan kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta siihen, että tekstiilijätteen keräyspisteitä lisätään yhteistyössä HSY:n kanssa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

4 äänestys

Valtuutettu Titta Hiltusen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Titta Hiltusen ehdottama toivomusponsi
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 75

Mukhtar Abib, Hilikka Ahde, Tarik Ahsanullah, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Niita Austero, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Timo Harakka, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Atte Kaleva, Anna Karhumaa, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Sini Korpinen, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Minna Lindgren, Ajak Majok, Petra



14.02.2024

Asia/9

Malin, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Kimmo Niemelä, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Lea Saukkonen, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äänet: 6

Erkki Karinoja, Marko Kettunen, Laura Korpinen, Tom Packalén, Mikko Paunio, Mika Raatikainen

Tyhjä: 2

Nuutti Hyttinen, Pia Kopra

Poissa: 2

Alviina Alametsä, Joel Harkimo

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Titta Hiltusen ehdottaman toimusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Minja Koskelan aloite
- 2 HSY: Lausunto aloitteeseen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Minja Koskela ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki toteuttaa Lahden mallin kaltaisen tekstiilipanttipilotoinnin, jonka aikana arvioidaan pilotin vaikutuksia tekstiilien kierrätysvolyymiin ja jonka mahdolliset opit otetaan käyttöön tekstiilikierrättämisen vauhdittamiseksi.



Kaupunkiympäristölautakunta ehdottaa lausunnossaan, että HSY osana tekstiilijätteen kierrättämisen kokonaisuutta toteuttaa tekstiilipantti-kokeilun siinä aikataulussa, kun se katsotaan tarkoituksenmukaisimmaksi. Kaupunginhallitus yhtyy lautakunnan lausuntoon ja esittää, että kokeilu toteutetaan tarkoituksenmukaisen aikataulun mukaan. Yksi tutkittava mahdollisuus on tekstiilipantin toteuttaminen kampanjaluontoisesti yhteistyössä nykyisiä kierrätyspisteitä ylläpitävien kauppakeskusten tai tavaratalojen kanssa.

HSY:n mukaan kauppakeskuksissa sijaitsevat keräyspisteet on löydetty hyvin eikä kokeilu näissä paikoissa tuota lisäarvoa keräyksen tehostamiseksi. Kaupunginhallitus kuitenkin huomauttaa, että tekstiilipantin mahdollista tekstiilien kierrätystä kasvattavaa volyymia on tarkoituksenmukaista tarkastella huomioimalla erot kauppakeskusten keräyspisteiden volyymien välillä ennen ja jälkeen kokeilun, ja kannustaa pitämään kauppakeskukset mukana tarkoituksenmukaisinta toteuttamispaikkaa etsittäessä. Lahden kaupungin toteuttaman pilotoinnin kaltainen kokeilu on mahdollista toteuttaa esimerkiksi kulttuurikeskus Kanneltalossa. Kokeilun avulla voidaan saada tietoa kuluttajakäyttäytymisestä: Lisääkö pantin käyttämisen kokeilu lajittelutehokkuutta hetkellisesti vai tuottaako pysyvämpiä muutoksia? HSY toteaa lausunnossaan voivansa vastata keräyspisteen tyhjennyksestä ja kaupungin tulisi vastata annettavista panteista/palkkioista.

HSY:n mukaan poistotekstiilien kierrätyksen haasteena ovat vähäinen kiinnostus lopputuotetta kohtaan ja korkeat kustannukset. Poistotekstiilitonnin keräys ja kierrätys maksaa 1200 euroa, kun muilla jätelajeilla kustannukset ovat tästä vain murto-osan.

HSY:n tulee kuitenkin aktiivisesti edistää kierrätetyn tekstiilin materiaalihyödyntämisen kasvattamista valtakunnallisesti ja kuluttajien kierrätystietämyksen parantamista, sekä oman toiminnan kautta että yhteistyössä jätelaitosten sekä tekstiilikierrätyspaikkoja ylläpitävien kauppakeskusten ja tavaratalojen kanssa. Tulee valmistautua EU:n ekosunniteluasetuksen ja tuottajavastuun mahdollisesti aiheuttaviin muutoksiin yhdessä tekstiilialan toimijoiden ja tuottajien kanssa sekä kehitettävä nykyisen kierrätysjärjestelmän puitteissa materiaalihyödyntämisen mahdollisuuksia.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja HSY:n lausunnot.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.



14.02.2024

Asia/9

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Minja Koskela aloite
- 2 HSY: Lausunto aloitteeseen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 05.02.2024 § 70

HEL 2023-008688 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

05.02.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Minja Koskela: Muutetaan esittelijän perustelujen toinen lause muotoon:

"Kaupunkiympäristölautakunta ehdottaa lausunnossaan, että HSY osana tekstiilijätteen kierrättämisen kokonaisuutta toteuttaa tekstiilipantti-kokeilun siinä aikataulussa, kun se katsotaan tarkoituksenmukaisimmaksi. Kaupunginhallitus yhtyy lautakunnan lausuntoon ja esittää, että kokeilu toteutetaan tarkoituksenmukaisen aikataulun mukaan. Yksi tutkittava mahdollisuus on tekstiilipantin toteuttaminen kampanjaluontoisesti yhteistyössä nykyisiä kierrätyspisteitä ylläpitävien kauppakeskusten tai tavaratalojen kanssa."

Kolmas lause muutetaan kuulumaan:

"HSY:n mukaan kauppakeskuksissa sijaitsevat keräyspisteet on löydetty hyvin eikä kokeilu näissä paikoissa tuota lisäarvoa keräyksen tehostamiseksi. Kaupunginhallitus kuitenkin huomauttaa, että tekstiilipantin



14.02.2024

Asia/9

mahdollista tekstiilien kierrätystä kasvattavaa volyymia on tarkoituksenmukaista tarkastella huomioimalla erot kauppakeskusten keräyspisteiden volyymien välillä ennen ja jälkeen kokeilun, ja kannustaa pitämään kauppakeskukset mukana tarkoituksenmukaisinta toteuttamispaikkaa etsittäessä. Lahden kaupungin toteuttaman pilotoinnin kaltainen kokeilu on mahdollista toteuttaa esimerkiksi kulttuurikeskus Kanneltalossa. Kokeilun avulla voidaan saada tietoa kuluttajakäyttäytymisestä: Lisääkö pantin käyttämisen kokeilu lajittelutehokkuutta hetkellisesti vai tuottaako pysyvämpiä muutoksia? HSY toteaa lausunnossaan voivansa vastata keräyspisteen tyhjennyksestä ja kaupungin tulisi vastata annettavista panteista/palkkioista."

Kannattaja: Tuomas Rantanen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Minja Koskelan vastahdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

29.01.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 21.11.2023 § 600

HEL 2023-008688 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Minja Koskelan ym. aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki toteuttaa Lahden mallin kaltaisen tekstiilipanttipilotin, jossa tekstiilien kierrätystä edistetään vastikkeellisella järjestelmällä. Lisäksi esitetään, että pilotin vaikutuksia tekstiilien kierrätysvolyymiin arvioidaan ja mahdolliset opit otetaan käyttöön tekstiilikierrätyksen vauhdittamiseksi.

Kuluttajapoistotekstiilit ovat kunnan vastuulle kuuluvaa jätettä. Suomessa on uuden jätelain velvoittamana erilliskerätty tekstiilijätettä vuoden 2023 alusta. HSY on kerännyt poistotekstiilejä vuodesta 2019, ensimmäisten vuosien aikana Sortti-asemilla ja vuodesta 2022 valikoituissa kauppakeskuksissa, tavarataloissa sekä kulttuurikeskus Kanneltalossa. Keräyspisteiden lisäämisestä ja kierrätyksen kasvavasta suo-



siosta huolimatta edelleen vain pieni osa asukkaista vie tekstiilit keräyspisteille ja näin ollen keräykseen päätyvä osuus tekstiilijätteestä on vielä varsin pieni (arviolta 3 prosenttia).

Euroopan komissio on heinäkuussa 2023 antanut lainsäädäntöehdotuksen jätepuitedirektiivin muuttamiseksi elintarvike- ja tekstiilijätteiden osalta. Komissio ehdottaa, että tekstiilien valmistajille ja maahantuojille säädetään vastuu tekstiilituotteiden koko elinkaaresta (eli ns. tuottajavastuu). Vaikka direktiivin voimaantulossa saattaa kestää vuosia, se kuitenkin hidastaa jätelaitosten halua kehittää tekstiilikeräystä.

Kaupunkiympäristölautakunta totesi, että HSY:n tulee aktiivisesti edistää kierrätetyn tekstiilin materiaalihyödyntämisen kasvattamista valtakunnallisesti ja kuluttajien kierrätystietämyksen parantamista, sekä oman toiminnan kautta että yhteistyössä jätelaitosten sekä tekstiilikierätyspaikkoja ylläpitävien kauppakeskusten ja tavaratalojen kanssa. On sekä valmistauduttava EU:n ekosunnitteluasetuksen että tuottajavastuun mahdollisesti tuoviin muutoksiin yhdessä tekstiilialan toimijoiden ja tuottajien kanssa, että kehitettävä nykyisen kierrätysjärjestelmän puitteissa materiaalihyödyntämisen mahdollisuuksia.

Kaupunkiympäristölautakunta ehdotti, että osana tekstiilijätteen kierrättämisen kokonaisuutta HSY toteuttaa tekstiilipanttikokeilun siinä aikataulussa, kun se katsotaan tarkoituksenmukaisimmaksi. Yksi tutkittava mahdollisuus on tekstiilipantin toteuttaminen kampanjaluontoisesti yhteistyössä nykyisiä kierrätyspisteitä ylläpitävien kauppakeskusten tai tavaratalojen kanssa.

Käsittely

21.11.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lausuntoehdotuksen kohta kolme (3) korvataan seuraavalla tekstillä:

"Kuluttajapoistotekstiilit ovat kunnan vastuulle kuuluvaa jätettä. Suomessa on uuden jätelain velvoittamana erilliskerätty tekstiilijätettä vuoden 2023 alusta. HSY on kerännyt poistotekstiilejä vuodesta 2019, ensimmäisten vuosien aikana Sortti-asemilla ja vuodesta 2022 valikoituissa kauppakeskuksissa, tavarataloissa sekä kulttuurikeskus Kanneltalossa. Keräyspisteiden lisäämisestä ja kierrätyksen kasvavasta suosiosta huolimatta edelleen vain pieni osa asukkaista vie tekstiilit keräyspisteille ja näin ollen keräykseen päätyvä osuus tekstiilijätteestä on vielä varsin pieni (arviolta 3 prosenttia).



Euroopan komissio on heinäkuussa 2023 antanut lainsäädäntöehdotuksen jätepuitedirektiivin muuttamiseksi elintarvike- ja tekstiilijätteiden osalta. Komissio ehdottaa, että tekstiilien valmistajille ja maahantuojille säädetään vastuu tekstiilituotteiden koko elinkaaresta (eli ns. tuottajavastuu). Vaikka direktiivin voimaantulossa saattaa kestää vuosia, se kuitenkin hidastaa jätelaitosten halua kehittää tekstiilikeräystä.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että HSY:n tulee aktiivisesti edistää kierrätetyn tekstiilin materiaalihyödyntämisen kasvattamista valtakunnallisesti ja kuluttajien kierrätystietämyksen parantamista, sekä oman toiminnan kautta että yhteistyössä jätelaitosten sekä tekstiilikierätyspaikkoja ylläpitävien kauppakeskusten ja tavaratalojen kanssa. On sekä valmistauduttava EU:n ekosuunnitteluasetuksen että tuottajavastuun mahdollisesti tuoviin muutoksiin yhdessä tekstiilialan toimijoiden ja tuottajien kanssa, että kehitettävä nykyisen kierrätysjärjestelmän puitteissa materiaalihyödyntämisen mahdollisuuksia.

Kaupunkiympäristölautakunta ehdottaa, että osana tekstiilijätteen kierrättämisen kokonaisuutta HSY toteuttaa tekstiilipanttikokeilun siinä aikataulussa, kun se katsotaan tarkoituksenmukaisimmaksi. Yksi tutkittava mahdollisuus on tekstiilipantin toteuttaminen kampanjaluontoisesti yhteistyössä nykyisiä kierrätyspisteitä ylläpitävien kauppakeskusten tai tavaratalojen kanssa."

Kannattaja: Katri Penttinen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

14.11.2023 Pöydälle

07.11.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Leona Silberstein, ympäristöasiantuntija: 09 310 36883
leona.silberstein(a)hel.fi